

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020, cu modificările și completările ulterioare

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	<p>Prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din data de 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, s-a asigurat transpunerea în legislația națională a actului normativ comunitar din Pachetul Legislativ 3 – Energie ce reglementează piața internă de gaze naturale, respectiv Directiva 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE.</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 3 din Directiva 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale <i>”statele membre pot desemna un furnizor de ultimă instanță (supplier of last resort) pentru clienții racordați la sistemul de gaze naturale”</i>.</p>
2. Cadrul național de reglementare	<p>Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) lit. z) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei <i>„stabilește și aprobă condițiile, procedura de desemnare a furnizorului de ultimă instanță și prețurile reglementate aferente”</i>, iar conform dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. b) și c) din același act normativ, ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la <i>„aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate și/sau a metodologiilor de calcul al acestora”</i> și la <i>„aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și a gazelor naturale”</i>.</p> <p>Obligațiile furnizorului de ultimă instanță sunt prevăzute la art. 144 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare <i>„Lege”</i>, potrivit căroră:</p>

	<p>„(1) Furnizorul de ultimă instanță are obligația de a asigura furnizarea gazelor naturale clienților finali, în conformitate cu reglementările ANRE, la prețuri reglementate de ANRE.</p> <p>(2) Furnizorul de ultimă instanță are obligația de a furniza, conform reglementarilor emise de ANRE, gaze naturale clienților finali al căror furnizor se află în situația de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de ANRE în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de gaze naturale din nicio altă sursă”.</p> <p>De asemenea, conform prevederilor art. 175 din <i>Lege</i>:</p> <p>„(1) Piața reglementată de gaze naturale funcționează în principal pentru asigurarea alimentării cu gaze naturale a clienților finali prevăzuți la art. 179 alin. (2) lit. a)-c).</p> <p>(2) Pe piața reglementată de gaze naturale autoritatea competentă are dreptul:</p> <p>a) să impună obligații de serviciu public, conform art. 173;</p> <p>b) să impună furnizorilor proceduri transparente de achiziție a gazelor naturale de pe piața concurențială destinate realizării activităților prevăzute la art. 179 alin. (2) lit. a)-c);</p> <p>c) să stabilească prețurile aplicate de furnizorii de gaze naturale de ultimă instanță clienților finali;</p> <p>d) să aprobe metodologii de verificare/control a cheltuielilor cu achiziția gazelor naturale.</p> <p>(3) Furnizarea gazelor naturale pe piața reglementată se face pe bază de contracte-cadru aprobate de ANRE.”</p> <p>În ceea ce privește activitățile aferente pieței reglementate, la art. 179 din <i>Lege</i> se stipulează:</p> <p>(1) Activitățile aferente pieței reglementate cuprind:</p> <p>[...]</p> <p>c) furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale[...].”</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Pentru a duce la îndeplinire prevederile art. 10 alin. (1) lit. z), ale art. 5 alin. (1) lit. b) și c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 144, 175, 178 și 179 din Legea energiei electrice și a</p>

gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, ANRE a elaborat *Regulamentul privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020*, denumit în continuare *Regulament*.

În contextul creșterii continue a prețului de achiziție a gazelor naturale începând cu luna septembrie 2021, al solicitărilor multiple de renunțare/ suspendare a licențelor de furnizare a gazelor naturale din partea mai multor furnizori din piața cu amănuntul de gaze naturale, al solicitărilor de renunțare la statutul de FUI din partea a 3 furnizori care aveau această calitate, și al altor situații apărute în piață, au devenit absolut necesare identificarea și reglementarea în regim de urgență a unor măsuri suplimentare astfel încât, pe de o parte, să crească numărul de FUI desemnați de ANRE și pe de altă parte aceștia să aibă o cotă de piață semnificativă implicând totodată și capacitate financiară imediată pentru a putea prelua în situații excepționale portofolii de clienți ale unor furnizori care din diverse motive nu își mai pot continua activitatea, obiectivul major fiind asigurarea continuității în furnizarea cu gaze naturale a clienților.

Luând în considerare cele menționate anterior, ANRE a elaborat și aprobat *Ordinul nr. 125/2021 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020*, astfel încât să fie eliminate problemele semnalate și să fie clarificate/completate unele prevederi din *Regulament*, în concordanță cu situațiile identificate.

Ulterior, situația determinată de creșterea prețului pe piețele de energie electrică și gaze naturale la nivel internațional, precum și efectele provocate de aceste creșteri, confruntarea operatorilor economici cu probleme generate de restricțiile impuse, de întreruperea activităților, de scăderea cifrei de afaceri, toate acestea au necesitat instituirea de către Guvern a unor măsuri cu caracter temporar în scopul sprijinirii populației și atenuării impactului financiar asupra acesteia în raport cu costurile suplimentare pentru plata energiei electrice și a gazelor naturale în sezonul rece 2021-2022 și în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023. Astfel, au fost aprobate:

- ***Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/2021 privind stabilirea unei scheme de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale pentru sezonul rece 2021-2022***, precum și pentru completarea Ordonanței

Guvernului nr. 27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei "Delta Dunării", aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 259/2021, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274/22.03.2022, cu modificările și completările ulterioare

Conform prevederilor art. 3 alin. (3) din OUG nr. 27/2022, în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, pentru clienții finali preluați pentru furnizarea în regim de ultimă instanță, FUI determină un preț mediu de achiziție realizat pentru fiecare lună din perioada de aplicare a ordonanței, iar potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din OUG nr. 27/2022, componenta de furnizare din prețurile aplicate clienților preluați în regim de ultimă instanță este de 13,5 lei/MWh pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale. Luând în considerare cele menționate anterior, ANRE a elaborat proiectul de **Ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020**, astfel încât să fie actualizat, în regim de urgență, în corelare cu prevederile OUG nr. 27/2022, dar și pentru armonizarea cu prevederile *Ordinului președintelui ANRE nr. 91/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice*, pentru soluționarea unor situații semnalate de către participanții la piața de gaze naturale, respectiv pentru clarificarea/completarea unor prevederi din *Regulament* în concordanță cu situațiile identificate, dintre care menționăm:

- clarificarea faptului că preluarea unui client final se referă la un singur loc de consum al acestuia;
- introducerea unor noi definiții referitoare la FUI nominalizat, preluare automată și preluare la cerere;
- clarificarea sintagmei ”număr total de clienți finali preluați”;

	<ul style="list-style-type: none"> - clarificarea faptului că referirea la clientul final în funcție de consumul anual de gaze naturale are în vedere consumul realizat la un singur loc de consum; - necesitatea clarificării unor prevederi aferente unor situații noi de preluare pentru furnizarea în regim de UI apărute în piață, cum ar fi pentru punerea în funcțiune a unor noi locuri de consum, în situația în care nu se găsește un furnizor; - necesitatea identificării unui mecanism prin care, pe o perioadă limitată de timp (perioada aplicării OUG nr. 27/2022), toți FUI desemnați să preia în mod nediscriminatoriu, prin rotație lunară, clienții cărora le încetează contractele, ca urmare a faptului că, pe măsură ce a crescut numărul clienților (preponderent instituții de stat) care după încetarea contractelor de furnizare în vigoare nu reușesc să încheie un contract de furnizare cu un furnizor concurențial (pe baza procedurilor de licitație publică) și astfel asigurarea furnizării trebuie realizată de un FUI, activitatea de furnizare de ultimă instanță nu mai pare atractivă din punct de vedere comercial. <p>Situațiile apărute în piața de gaze naturale din ultima perioadă, precum și noile prevederi privind facturarea la clienții finali adoptate de Guvern/Parlament, necesită supunerea consultării publice și aprobarea prezentului proiect de ordin în procedură de urgență, astfel încât noile prevederi introduse să intre în aplicabilitate începând cu luna septembrie 2022.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/măsurile propuse prin prezenta reglementare</p>	<p>Principalele modificări aduse de către proiectul de Ordin de modificare supus consultării publice, comparativ cu varianta în vigoare, sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a fost completată definiția clientului preluat, pentru mai multă claritate, astfel încât să se înțeleagă că Regulamentul face referire la locul de consum al unui client final care este preluat în portofoliul unui FUI în vederea asigurării furnizării gazelor naturale în regim de ultimă instanță; • a fost introdusă obligația FUI de a publica în secțiunea dedicată FUI, de pe propriul site, datele de contact dedicate comunicării cu clienții finali în ceea ce privește furnizarea gazelor naturale în regim de UI (numere de telefon/fax, adrese de e-mail etc.), contractul - cadru de furnizare a gazelor naturale în regim de UI, prețul de facturare, orice alte date și informații privind furnizarea gazelor

naturale în regim de UI, conform reglementărilor în vigoare și comunicărilor/solicitărilor ANRE;

- a fost introdusă obligația FUI de a raporta distinct datele referitoare la furnizarea gazelor naturale în regim de UI, utilizând un certificat digital distinct solicitat ANRE;
- a fost introdusă obligația FUI de a notifica clienții preluați, cu cel puțin 30 de zile anterior datei de încetare a relației contractuale, referitor la încetarea furnizării gazelor naturale în regim de UI, sau, după caz, prelungirea perioadei de furnizare a gazelor naturale în regim de UI, cu precizarea acesteia;
- a fost introdusă obligația FUI de a transmite, în vederea semnării, un contract de furnizare a gazelor naturale în regim de UI clienților finali cu locuri de consum cu un consum anual mai mic sau egal cu 28.000 MWh, la solicitarea acestora, în termen de maximum 5 zile lucrătoare;
- pentru desemnarea unui FUI a fost eliminată condiția de eligibilitate referitoare la ratingul financiar;
- a fost reconsiderat modul de calcul al garanției financiare, respectiv valoarea acesteia nu poate fi mai mare decât contravaloarea cantității de gaze naturale estimate a se consuma de către clientul final în perioada contractuală, calculată la prețul mediu ponderat al PZU determinat pe baza informațiilor publicate de către operatorii pieței centralizate de gaze naturale pentru lună calendaristică anterioară la care se adaugă tarifele de transport și de distribuție, după caz; pe perioada aplicării prevederilor OUG 27/2022 la calculul valorii garanției financiare se va utiliza prețul stabilit conform prevederilor OUG 27/2022;
- în situația în care clientul preluat optează pentru o factură de avans, suma de plată în avans nu poate fi mai mare decât valoarea garanției financiare, clientul final având obligația de a o plăti în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii facturii;
- a fost introdusă obligația ca furnizorul actual și/sau operatorii în sistemele/conductele cărora sunt racordate locuri de consum ale clienților finali pe care îi preia un furnizor în calitate de FUI, să pună la dispoziția acestuia orice alte date sau documente aferente clienților preluați care îi sunt necesare îndeplinirii obligațiilor sale conform prevederilor legislației în vigoare;

- a fost reconsiderat capitolul IV referitor la prețurile aferente furnizării gazelor naturale în regim de UI, în sensul:
  - diferențierii prețurilor aplicate la facturarea clienților preluați, care iau în considerare prețul de achiziție efectiv realizat de către FUI pentru desfășurarea furnizării gazelor naturale în regim de UI, de prețurile utilizate la stabilirea Clasamentului FUI în ordinea crescătoare a valorilor cumulate ale componentelor de preț pentru furnizarea gazelor naturale în regim de UI în funcție de care se va stabili FUI care va prelua clienții într-o lună calendaristică;
  - introducerii unor derogări astfel încât, pentru anumite perioade determinate, dacă valorile componentelor prețurilor facturate sunt stabilite prin alte acte normative, FUI determină prețul facturat clienților preluați luând în considerare normele respective;
  - introducerii unor derogări pentru perioada aplicării prevederilor OUG 27/2022, respectiv instituirea unui mecanism de preluare prin rotație a clienților de către FUI, începând cu luna septembrie 2022, în funcție de Clasamentul FUI în ordinea crescătoare a cotei de piață aferente ultimei luni pentru care există date publicate pe pagina proprie de internet, clasament care va fi publicat de către ANRE în cel mult 2 zile lucrătoare de la data aprobării acestui ordin;
- au fost clarificate etapele de preluare în situația în care clientul final nu își găsește un furnizor pentru locul de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh. De exemplu, a fost introdusă prevederea conform căreia, în vederea preluării locului de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh aflat în situația încetării contractului de furnizare a gazelor naturale, clientul final trebuie să transmită unui FUI ales dintre cei desemnați o solicitare de preluare cu cel puțin o zi lucrătoare anterior datei de încetare a contractului de furnizare cu FA;
- a fost prevăzut dreptul FUI de a factura și recupera de la clientul preluat care are un loc de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh contravaloarea gazelor naturale furnizate în regim de UI, în conformitate cu prevederile reglementărilor aplicabile și cu datele/informațiile din documentele

transmise respectivului client, în situația ne semnării contractului sau neconstituirii garanției financiare/neachitării facturii de avans;

- a fost introdusă prevederea conform căreia trecerea clientului final la un FC se face cu o notificare transmisă FUI cu cel puțin 2 zile lucrătoare înainte de data la care contractul încheiat cu FC intră în vigoare;
- în Anexa nr. 2 la regulament – Contract - cadru de furnizare a gazelor naturale în regim de ultimă instanță:
  - referințele la prețurile de furnizare s-au modificat în prețuri de facturare;
  - s-a clarificat faptul că FUI va emite lunar și va și transmite lunar factura clienților preluați;
  - la denunțarea unilaterală de către clientul preluat, a fost micșorat termenul de transmiterii unei notificări către FUI, fiind propus un termen de cel puțin 2 zile lucrătoare înainte de data la care intră în vigoare contractul încheiat cu noul furnizor;
- în Anexa nr. 4 la regulament – Conținutul minim al informării de preluare transmise de către FUI clienților preluați:
  - s-a completat cu informații privind modalitatea de stabilire a prețului de furnizare a gazelor naturale în regim de UI ce urmează a fi aplicat de către FUI , inclusiv prețul de la facturare, respectiv cu o referință clară și explicită cu privire la locul/locația de pe pagina de internet a FUI unde pot fi consultate contractul și prețurile din ultimele 12 luni pentru furnizarea gazelor naturale în regim de UI aplicate la facturarea clienților preluați;
  - s-a completat cu informații privind necesitatea transmiterii către FUI a Notificării privind utilizarea produselor energetice și energiei electrice în exceptare de la regimul de accizare potrivit prevederilor Codului Fiscal, pentru a beneficia de scutirea de la plata accizelor în situația în care se încadrează în categoriile prevăzute de Codul Fiscal;
  - s-a completat cu informații cu privire la modalitatea/perioada de transmitere a indexului autocitit.

5. Alte informații	Nu este cazul.
--------------------	----------------

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

1. Impactul macroeconomic a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei b) impactul asupra operatorilor economici c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)	<p>a) – asigurarea predictibilității și transparenței acțiunilor pentru toți participanții la piață implicați în acest proces.</p> <p>b) – instituirea unui mecanism de preluare prin rotație a clienților de către FUI, începând cu luna septembrie 2022, astfel încât, pe perioada de aplicare a OUG nr. 27/2022, fiecare FUI desemnat de ANRE să preia locuri de consum în vederea asigurării furnizării gazelor naturale în regim de UI;</p> <p>c) – protejarea clienților casnici și a clienților noncasnici prin asigurarea furnizării gazelor naturale în regim de ultimă instanță, în condițiile stabilite prin <i>Regulament</i>;</p> <p>– crearea posibilității trecerii într-un timp cât mai scurt a acestor clienți de la FUI la un alt furnizor prin încheierea unui contract aferent furnizării gazelor naturale în regim concurențial;</p> <p>– facturarea clienților preluați la un preț de furnizare în regim de UI care acoperă strict costurile cu achiziția la un preț mediu de achiziție</p>
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
3. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
4. Implicații sociale	Nu este cazul.
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra bugetului ANRE

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	Nu este cazul.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act normativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.